

TÉMATY SEMINÁŘŮ

- 9. 10. Vznik a znaky státu; vznik Československa v roce 1918**
doplňující literatura: a) shrnutí poradního stanoviska Mezinárodního soudního dvora v Haagu o jednostranném vyhlášení nezávislosti Kosova (<http://jdem.cz/cgmg44>); b) G. Sorensen: *Stát a mezinárodní vztahy*, Portál 2005, str. 65–109 (kap. 4–6); c) Václav Pavlíček: *O české státnosti. Úvahy a polemiky. O kontinuitě a diskontinuitě*, str. 36–88; d) *Acta Universitatis Carolinae, Iuridica* 3/2018, Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2018 (statě autorů O. Preusse, J. Kuklíka, J. Kudrnu a J. Reschové)
- 16. 10. Modely vládnutí v historii**
přečíst: a) Aristoteles: *Athénská ústava*, Praha, Arista a Baset, 2004, 42.–69. kapitola na str. 56–79; b) Montesquieu: *O duchu zákonů*. Plzeň, Aleš Čeněk, 2003, str. 189–202
Otázky k zamyšlení: V čem se popisované blíží dnešní realitě a v čem nikoliv? Bylo by vhodné se něčím inspirovat?
- 23. 10. Demokratické základy státu**
přečíst: a) Jean Jacques Rousseau: *O společenské smlouvě neboli o zásadách státního práva*, Plzeň, Aleš Čeněk 2002, str. 12–30; b) Fareed Zakaria: *Neliberální demokracie na vzestupu*, *Střední Evropa* č. 81/1998, str. 20–35; c) Hamilton, Madison, Jay: *Listy federalistů*, Olomouc, 1994, list. č. 10
pročíst: d) Robert Dahl: *O demokracii*, Praha, 2001, str. 37–59; e) přehled právní úpravy referend v zemích EU (bude rozesláno)
Otázky k zamyšlení: Jaké jsou výhody a rizika přímé demokracie? Lze rizika omezit vhodným nastavením?
- 30. 10. Teorie ústavy a konstitucionalismus**
přečíst: a) J. Kysela: *Ústava mezi právem a politikou*, Leges 2014, str. 198–253;
pročíst: b) přehled ústavně zakotvených dluhových brzd v zemích střední Evropy (bude rozesláno)
[R. Suchánek, V. Jirásková et al., *Ústava České republiky v praxi, 15 let platnosti základního zákona*, Leges 2009, str. 11–27.
P. Mlsna: *Filozofické a ideové zdroje Ústavy ČR*. In: P. Mlsna et al., *Ústava ČR – vznik, vývoj a perspektivy*, Leges 2010, str. 15–44.]
Otázky k zamyšlení: Co by měla obsahovat dobrá ústava a co by naopak obsahovat neměla?
- 6. 11. Ústavní soudnictví**
přečíst: a) shrnutí Kelsenovy představy o ústavním soudnictví; b) shrnutí případu *Marbury v. Madison* (obojí bude rozesláno);
pročíst: c) nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 27/09, dostupný z <http://nalus.usoud.cz/>
Otázky k zamyšlení: V čem se liší a v čem podobají evropská a americká koncepte přezkumu ústavnosti?
- 13. 11. Vývoj právní úpravy lidských práv a svobod; občanství**
přečíst: a) rozsudek velkého senátu ESLP ve věci *Leyla Sahin v. Turecko* (bude rozesláno)
pročíst: b) Pavel Holländer: *Základy všeobecné státovědy*, Plzeň, 2012, str. 153–199 (nebo předchozí vydání z roku 2009, str. 109–151)
Otázka k zamyšlení: Příklad bude zadán na předchozím semináři.
- 20. 11. Struktura moci I.: Dělbba moci a formy vlády**

přečíst: a) Giovanni Sartori: *Srovnávací ústavní inženýrství*, Praha, 2001, str. 91–146
[V. Jirásková: „Ústavní vzory“ – jejich přijetí a legitimita. In: P. Mlsna et al., *Ústava ČR – vznik, vývoj a perspektivy*, Leges 2010, str. 174–189.
Ústavní postavení prezidenta republiky a způsob jeho volby, Acta Universitatis Carolinae, Iuridica 4/2011, Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum 2012, str. 9–52 a 63–72 (statě autorů J. Kudrny, M. Antoše, J. Syllové, J. Reschové).]
Otázky k zamyšlení: Jaká forma vlády je optimální pro Českou republiku? Bylo by vhodné něco změnit?

27. 11. Struktura moci II.: Federalismus, decentralizace a mezinárodní integrace

přečíst: a) Hamilton, Madison, Jay: *Listy federalistů*, Olomouc, 1994, list. č. 14, 41–44 a 51
pročíst: b) ústavní zákon č. 143/1968 Sb., o československé federaci: zejm. preambule a čl. 1–9, 29–42 a 102; c) Blahož, Balaš, Klíma: *Srovnávací ústavní právo*, Plzeň, 2011, str. 297–335.
[V. Pavlíček a kol., *Suverenita a evropská integrace*, Právnická fakulta UK 1999, str. 9–47.]
Otázka k zamyšlení: Představme si, že by se z Evropské unie stala federace. Jaké by bylo optimální nastavení (kompetence, struktura orgánů, ustavování, vztah k členům apod.)?

4. 12. Parlament, jeho struktura a funkce

přečíst: a) Andrew Heywood: *Politologie*, Praha, 2008, str. 390–408; b) Jindřiška Syllová a kol.: *Parlament ČR*, Praha, 2008, str. 16–49
Otázky k zamyšlení: Má bikameralismus smysl i v unitárním státě? Pokud ano, jak by měl být nastavený?

11. 12. Volby a volební právo

přečíst: a) *prehled fungování volebních systémů* (bude rozesláno)
pročíst: b) *nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 25/96*, dostupný z <http://nalus.usoud.cz/>
Otázka k zamyšlení: Jak by měl vypadat optimální volební systém pro Českou republiku?

19. 12. rezerva, příprava ke zkoušce

Poznámka k literatuře

Výše uvedenou literaturu je třeba nastudovat na daný seminář. Kompletní seznam povinné a doporučené literatury ke zkoušce z předmětu Státověda je zveřejněn v dokumentech katedry ústavního práva.

Hodnocení seminářů

Nejvýše 10 % studentů zapsaných na seminář může získat 2 bonusové body pro písemnou zkoušku ze státovědy. V písemné zkoušce lze celkem získat 18 bodů, přičemž známky jsou udělovány takto: 18–16 bodů = 1, 15–13 bodů = 2, 12–10 bodů = 3, 9 a méně bodů = 4, tj. neprospěl/a. Pokud student získá v písemné zkoušce alespoň 10 bodů (tj. prospěje), přičtou se uvedené 2 body k jeho výsledku. Bonusové body tedy nemohou rozhodnout o tom, zda student zkoušku složí, mohou ale zlepšit výslednou známku.

Hodnocení pro tento účel bude odrážet jednak výsledky průběžných „pětiminutovek“, jednak aktivní a poučenou účast na seminářích. Podrobnosti budou sděleny na úvodním semináři.